

Віталія ПАПШ

**КУРСОВА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:
ВИКОНАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ, ЗАХИСТ**

Методичні рекомендації для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта,
предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта
(Українська мова і література)

Видання п'яте

Ужгород – 2023

УДК 811.161.2 (075.8)

П-17

Папіш В.А. Курсова робота з української мови: виконання, оформлення, захист. Методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта» предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Ужгород, 2023. 36 с.

Рецензенти:

Вовченко Г.І. — кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Лавер О.В. — кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Відповідальний за випуск:

Сабадош І.В., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови української мови Ужгородського національного університету.

*Рекомендовано до друку вченою
радою філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний
університет», протокол № 8 від 15 червня 2023 року*

У виданні подано загальні рекомендації щодо підготовки і написання курсової роботи з української мови для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта» предметної спеціальності 014.01 «Українська мова і література». Практичні поради раціонально та оптимально скерують самостійну роботу здобувачів, сформулюють уміння опрацьовувати різноманітні джерела наукової інформації, оформляти результати своїх спостережень відповідно до стандартів.

Для здобувачів вищої освіти філологічного факультету та всіх тих, хто цікавиться науковою діяльністю в галузі українського мовознавства.

Авторка висловлює щирю вдячність шановним доцентам Розумик Т. М. та Вовченко Г. І. за цінні рекомендації та слушні пропозиції, врахування яких сприяло вдосконаленню методичних рекомендацій.

ВСТУП

Написання курсової роботи – надзвичайно відповідальний і непростий етап у навчанні й потребує не лише засвоєння програмового матеріалу, але й уміння застосовувати його на практиці. У студентів виникає багато труднощів як при підготовці, так і при оформленні курсової роботи. Пропоновані рекомендації дадуть відповіді на основні студентські питання, які стосуються наукової праці, допоможуть виробити вміння професійно мислити і набувати нових знань, що в загальному підсумку сприятиме кращій координації спільних зусиль наукових керівників і студентів та оптимізації навчального процесу.

ВИДИ КУРСОВИХ РОБІТ

За традицією, студентські наукові роботи умовно поділяють на «реферативні» та «дослідницькі» [6], хоча по суті всі вони є дослідницькими.

Першочерговим завданням для написання робіт обох типів є необхідність глибоко й уважно вивчити наукову літературу. Важливо, щоб огляд літератури не зводився до простого цитування чужих думок. На основі дослідження наукових джерел студент повинен побудувати єдину цілісну лінію викладу матеріалу; уміти не тільки представити думки різних учених, але й осмислити їх, порівняти, критично оцінити, проаналізувати, зробити узагальнення.

«Дослідницькі» роботи, окрім огляду наукових праць і вивчення історії питання, містять самостійне опрацювання конкретного мовного матеріалу, відібраного зі словників, художніх та публіцистичних творів або зібраних самостійно у польових умовах. Інколи вже знайдений мовний матеріал сам по собі становить наукову цінність. Але здебільшого він потребує опису, тлумачення, систематизації, наведення паралелей, виявлення схожих явищ у різних джерелах.

Межа між роботами обох типів дуже умовна, оскільки у «реферативних» курсових роботах наявні власні узагальнення і спостереження дослідника, а в «дослідницьких» обов'язково є і реферативна частина (огляд літератури, вивчення історії питання). Незалежно від типу курсової роботи студент повинен добре оволодіти науковим апаратом. Написання наукової роботи поглиблює інтерес до певного кола знань, формує вміння ґрунтовно опрацьовувати наукові джерела, аналізувати, дискутувати, ставити і розв'язувати проблемні питання, вести самостійні спостереження, робити логічні висновки, що, зрештою, формує прагматичну компетенцію і підвищує інтелектуальний рівень людини.

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

- ❖ вибір теми і консультація наукового керівника;
 - ❖ складання бібліографії з обраної теми;
 - ❖ опрацювання наукової літератури;
 - ❖ збирання фактичного мовного матеріалу та укладання картотеки (для робіт дослідницького типу);
 - ❖ письмовий виклад результатів свого дослідження;
 - ❖ ознайомлення наукового керівника з роботою;
 - ❖ редагування тесту відповідно до зауважень та рекомендацій наукового керівника;
 - ❖ усний захист курсової роботи.
- Зупинимося на кожному з них детальніше.

1. ВИБІР ТЕМИ І КОНСУЛЬТАЦІЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Зазвичай на початку навчального року на кафедрі уже наявна підготовлена тематика курсових робіт. Зі списком пропонованих тем студент може ознайомитися в будь-який час та обрати собі тему. За кілька днів кафедра призначає наукового керівника, до якого необхідно звернутися у день його чергування. На першій консультації студент отримує загальні настанови, приблизний план, завдання, основну рекомендовану літературу. Керівник допомагає студентові сформулювати мету та завдання дослідження, визначає приблизний обсяг мовного матеріалу. Слід пам'ятати, що науковий керівник тільки спрямовує студента на пошуки потрібної літератури, може назвати деякі основні праці, а знайти усі необхідні джерела зобов'язаний сам виконавець роботи. У процесі роботи тема, мета та завдання можуть бути уточнені.

2. ПОШУК ЛІТЕРАТУРИ ТА СКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЇ З ОБРАНОЇ ТЕМИ

Бібліографія – це список наукових джерел, які необхідно опрацювати для того, щоб осмислити суть досліджуваного явища.

Найважливіші праці рекомендує науковий керівник на першій консультації. Подальшу пошукову роботу студенти здійснюють у бібліотеках, переглядаючи алфавітний, систематичний та предметний каталоги, звертаючись до бібліографічних покажчиків, довідників, бюлетенів, енциклопедій. По допомогу можна звернутися й до чергового бібліотекаря-консультанта. Складаючи бібліографію, варто оформляти кожне джерело на окремі картки з цупкого паперу розміром з поштову листівку, що згодом стане у пригоді як при пошуку літератури у книжкових фондах, так і при оформленні списку використаної літератури. На початку картки варто залишити вільне місце для того, щоб виписати шифр за каталогом. Більшість праць записують у такій послідовності й розділовими знаками:

Прізвище та ініціали автора (або авторів). **Назва праці** (без лапок). **Місце видання** (Назви деяких міст пишуть скорочено: К.(Київ), Х (Харків). Назви інших міст пишуться повністю: Львів, Одеса, Тернопіль, Ужгород): **Видавництво** (перше слово з великої літери), **рік видання**. **Сторінки** (якщо вказується загальна кількість сторінок у книзі, то після числа пишуть маленьку літеру с. Якщо ж зазначають одну сторінку чи кілька сторінок — велику літеру С). Наприклад:

Шифр (виписується з каталогу)

Чередниченко І.Г. Нариси з загальної стилістики сучасної української мови. К.: Рад. школа, 1962. 495 с.

Якщо праця взята з журналу, газети, енциклопедії, збірника чи багатотомного видання, то назву джерела подають курсивом.

Тодор О. Г. Порівняльні фраземи у психолінгвістичному сприйнятті. *Мовознавство*. 1994. № 2–3. С.64–69.

Сизько А. Т. Фразеологія творів Архипа Тесленка. *Наукові записки Дніпропетровського державного університету*. 1960. Т. 70. Вип. 17. С. 131–140.

Франко І. Я. Із секретів поетичної творчості. *Франко І. Я. Зібрання творів: у 50 т. Т.31*. К.: Наукова думка, 1981. С.45–119.

Фразеологізація. *Українська мова. Енциклопедія*. К.: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, 2000. С.708.

Останнім часом дослідники все частіше використовують інтернет. Найбільш популярними в мережі є такі пошукові програми, як *META* (www.meta.ua), *GOOGLE* (www.google.com.ua), *RAMBLER* (www.rambler.ru), *YANDEX* (www.yandex.ru). Найпростіша можливість знайти потрібну інформацію у конкретній програмі — ввести ключові слова в адресний рядок і натиснути Enter. Результат пошуку буде показаний у вигляді вебсторінок. Часто на початковому етапі в пошуковій системі, крім рядка для вводу ключових слів, розміщується ще й каталог — список тематичних розділів (категорій), підрозділів, під-підрозділів, а у них — список необхідних сайтів. В умовах нестачі нових джерел у наявних бібліотечних фондах у великій пригоді стануть студентам вебсайти і сторінки, присвячені українській мові та літературі (*див. додаток б*).

3. ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Зібравши усю літературу з обраної теми, виконавець роботи ретельно її вивчає і конспектує. Зазвичай починати потрібно з посібників, підручників, енциклопедій, словників. Спершу необхідно чітко усвідомити предмет свого дослідження. Наприклад, працюючи над темою «Паремії у повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я»», потрібно з'ясувати, що таке паремії, чим вони відрізняються від інших мовних одиниць. Відповіді на перші питання можна знайти в енциклопедії, словниках, підручниках. Потім варто навести різні думки, що наявні у наукових джерелах про досліджувані одиниці, намагатися викласти історію питання. Тут уже потрібно звертатися до монографій, інших авторитетних видань, журнальних статей, праць у наукових збірниках. Тільки глибоке вивчення літератури допоможе в майбутньому самостійно осмислити суть порушеної проблематики, уточнити мету і завдання свого дослідження. Не всі цитати і думки вчених будуть використані у роботі, але вони допоможуть зрозуміти проблему й окреслити шляхи власного пошуку.

4. УКЛАДАННЯ КАРТОТЕКИ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ (для робіт «дослідницького» типу)

Після того, як виконавець роботи чітко усвідомив предмет свого дослідження, зрозумів свою мету і завдання, він приступає до збирання мовного матеріалу, який в майбутньому стане основою курсової роботи. Фактичний мовний матеріал, необхідний для робіт дослідницького типу, відбирається з джерел (художніх та публіцистичних творів, словників, польових записів тощо) й оформляється на картках. Картки повинні бути розміром не менші 10 на 12 см з цупкого паперу. На них, крім виписаних аналізованих одиниць, які ретельно паспортизуються, потрібно передбачити опис досліджуваного явища. Так, працюючи над темою «Фразеологізми у романі Ф. Потушняка «Повінь»», студент

випише фразеологізм на картку, подає значення за контекстом, наводить ілюстрацію з обов'язковою паспортизацією, виділяючи в ілюстрації аналізований фразеологізм. Отже, картка спершу виглядатиме так:

БИТИ СОБОЮ НА ВСІ БОКИ ‘важко працювати’.

Стара мати била собою на всі боки, щоб якось прожити (154).

Кожен виявлений фразеологізм випишується на окрему картку. Згодом кожна з цих фіксацій може бути доповнена детальним описом на основі вивченої літератури. Насамперед потрібно звернутися до академічних та інших словників і з'ясувати значення фразеологізму. Якщо значення, подані в різних джерелах, різняться між собою, або даного фразеологізму в словнику не виявлено, потрібно це чітко зафіксувати на картці. Приміром, після того, як аналізований фразеологізм перевірять за Словником фразеологізмів української мови (2003) (скорочено — СФУМ) та Словником української мови в 11 томах (1970 — 1980) (скорочено — СУМ), картка виглядатиме так:

БИТИ СОБОЮ НА ВСІ БОКИ ‘важко працювати’.

Стара мати била собою на всі боки, щоб якось прожити (154).

СФУМ — не зафіксовано.

Бити собою на всі боки — важко працювати [СУМ, I, 180].

На картці варто залишити вільне місце для можливих додаткових поміток.

Якщо тема курсової роботи виконується на дослідженні двох і більше творів одного автора, то на картці після ілюстрації потрібно вказати і назву твору (можна скорочено). Наприклад, якщо студент виконує тему «Іншомовна лексика у романах О.Гончара «Собор», «Людина і зброя»», картку спершу зручно оформити так:

ОРДЕН

Ще, може, тебе там орден жде? (Соб, 50).

Після перевірки цього слова за Словником іншомовних слів (скорочено — СІС) картку доповнюють:

ОРДЕН

Ще, може, тебе там орден жде? (Соб, 50)

(від лат ordo — ряд, порядок) — почесна нагорода (СІС, 485).

Якщо у досліджуваних текстах одна й та ж лексема, фразема чи інше явище (наприклад, варіантні форми) зустрічається кілька разів, слід фіксувати усі вживання на окремих картках, оскільки такі факти можуть знадобитися для глибшого аналізу й висновків.

5. ТЕКСТ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Структура та зміст курсової роботи:

- ◆ ТИТУЛЬНА СТОРІНКА
- ◆ ЗМІСТ
- ◆ ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ (за необхідності)
- ◆ ВСТУП
- ◆ РОЗДІЛ І.
- ◆ РОЗДІЛ ІІ.
- ◆ РОЗДІЛ ІІІ.
- ◆ ВИСНОВКИ
- ◆ СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
- ◆ ДОДАТКИ (за необхідності)

Кожна із цих складових частин починається з нової сторінки.

На ТИТУЛЬНІЙ сторінці (*див. додаток 2*) вказується назва міністерства, найменування вищого навчального закладу, факультет, кафедра, на якій виконується робота, тема роботи, прізвище, ім'я та ім'я по батькові студента, курс; науковий ступінь, посада, прізвище наукового керівника, місто та рік.

ЗМІСТ подають на наступній після титульної сторінці. У ньому вказують назви заголовків та підзаголовків складових частин тексту та сторінки (*див. додаток 3*).

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ подається перед вступом і потрібен лише тоді, коли виконавець використовує у своїй роботі маловідомі скорочення, нові символи, ремарки і т.ін. (*див. додаток4*).

У “ВСТУПІ” стисло окреслюють суть порушеної проблеми, дають огляд літератури, обґрунтовують актуальність, значення виконуваної роботи, вказують методи дослідження, формулюють мету, завдання. Якщо робота дослідницького типу, вказують і вмотивовують джерельну базу дослідження. Даючи короткий огляд літератури з обраної теми, необхідно навести відомості про те, що уже досліджено, а що потребує детального

вивчення чи доповнення. Ця частина роботи зазвичай займає 5 – 7 сторінок.

Практика показує, що здійснюючи огляд літератури, студенти не завжди вправно формулюють думки, не вміють користуватися синонімічними виразами. Тому при висвітленні загальних положень можуть стати в пригоді такі мовні звороти-кліше:

- ⇒ *однією з найважливіших проблем є...*
- ⇒ *у лінгвістичній літературі особлива увага звертається на*
- ⇒ *усе ширше розвивається вчення про...*
- ⇒ *посилену увагу привертає...*
- ⇒ *питання про (що?) висвітлене у працях....*
- ⇒ *це питання уже було об'єктом наукового зацікавлення багатьох українських лінгвістів, зокрема...*
- ⇒ *вони приділили увагу дослідженню....*
- ⇒ *особлива увага (на що?) звертається у працях (кого?)*
- ⇒ *певне коло питань ще не знайшло належного висвітлення, зокрема....(які?)*

Формулюючи мету, найчастіше використовують дієслова у формі інфінітива або віддієслівних іменників:

- ⇒ *дослідити (що?)....*,
- ⇒ *описати (що?)*,
- ⇒ *здійснити аналіз (чого?)*,
- ⇒ *розкрити (що?)*,
- ⇒ *дати лінгвістичну характеристику (чого?)*,
- ⇒ *мета дослідження полягає у здійсненні (якого?) аналізу*

Поставленої мети курсової роботи досягають через реалізацію основних ЗАВДАНЬ. Їх можна формулювати з допомогою таких слів та словосполучень:

- ⇒ *опрацювати наукову літературу, присвячену (чому?)*
- ⇒ *виявити (наприклад, у художньому творі) ... (що?)*
- ⇒ *відібрати методом суцільної вибірки (що?)* — наприклад, лексеми, фраземи, неологізми, старослов'янізми і т. ін..
- ⇒ *визначити лексичне значення (чого? ...)*
- ⇒ *з'ясувати стилістичні функції (чого?)*

- ⇒ *здійснити структурний аналіз (чого?)*
- ⇒ *зробити аналіз (чого?) в плані семантики*
- ⇒ *основне завдання нашої роботи полягає в дослідженні слів зі значенням (яким?)*
- ⇒ *зробити спостереження над...*
- ⇒ *з'ясувати роль (чого?) у художньому мовленні.*

Говорячи про важливість очікуваних результатів, можна скористатися такими висловами:

- ⇒ *наше дослідження дасть додатковий матеріал до вивчення (чого?)*
- ⇒ *дасть змогу виявити (що?)*
- ⇒ *розкрити й поглибити уявлення (про що?) та ін..*

Вивчаючи наукову літературу, студент повинен звертати увагу на мову наукового тексту і прийоми формулювання думок, ведення дискусій та ін. і таким чином самостійно поповнювати свій лексикон.

ОСНОВНА ЧАСТИНА становить собою один або кілька розділів. Слова «основна частина» писати у роботі не потрібно. Це умовна назва до кількох розділів, у яких розкривається тема роботи. Кількість розділів залежить від об'єкта дослідження, фактажу, особливостей опису матеріалу. Розділи між собою логічно пов'язані, становлять собою струнку послідовність, підпорядковані поетапному розкриттю теми.

Кожен розділ має свою назву і кожен розпочинається з нової сторінки, наприклад :

РОЗДІЛ I. НЕОЛОГІЗМИ ЯК МОВНА УНІВЕРСАЛІЯ

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНОМОВНІ НЕОЛОГІЗМИ

РОЗДІЛ III. СТИЛІСТИЧНІ ФУНКЦІЇ НЕОЛОГІЗМІВ У
ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Розділи можуть поділятися на підрозділи, які пишуться у тексті з абзацного відступу, відповідно нумеруються і називаються, наприклад:

2.1. Неологізми-запозичення (2 – номер розділу, 1 – номер підрозділу).

Зазвичай основна частина починається з викладу історії питання. Студент вивчає погляди мовознавців на досліджуване явище, звертає увагу на дискусійні питання, робить вибір прийнятної концепції для аналізу чи висвітлення свого матеріалу. У такий спосіб виконавець роботи забезпечує власне розуміння порушеної проблеми, дає теоретичне підґрунтя до всієї основної частини. Радимо дбати про стилістичну вправність при висвітленні теми. Подаємо деякі мовні кліше, які можуть бути придатними і доповненими в процесі роботи самим студентом:

- ⇒ *вивченням цього питання займалися такі вчені, як*
- ⇒ *глибоке узагальнення досліджуваного питання подає*
- ⇒ *дослідник (.....) відзначає*
- ⇒ *це питання є предметом уваги у статтях, посібниках....*
- ⇒ *увагу дослідників привертають ...*
- ⇒ *однозначного трактування цього питання немає.*
- ⇒ *слушно зауважує (хто?)....*
- ⇒ *як вважає (хто?).....*
- ⇒ *на думку (кого?)*
- ⇒ *як підкреслює (хто?)*
- ⇒ *викладаються аргументи на користь*
- ⇒ *досліджуються такі проблеми, як...*
- ⇒ *досліджуються (які?) питання*
- ⇒ *обґрунтовується теорія...*
- ⇒ *узагальнюється досвід,*
- ⇒ *викладаються аргументи на користь*
- ⇒ *висвітлюється концепція*
- ⇒ *з думкою (чиєю?) про (що?) погодитися важко*
- ⇒ *...з'ясовуються сутність (чого?) і характер (чого?)*
- ⇒ *у статті міститься аналіз (чого?)*
- ⇒ *характеризується сутність (чого?)*
- ⇒ *підкреслюється дискусійність питання (про що?)*
- ⇒ *автори залучають додаткові матеріали*
- ⇒ *на думку автора (назвати), ...*
- ⇒ *статтю (або книгу) присвячено*
- ⇒ *у статті йдеться про*

- ⇒ розв'язуються такі питання, як ...
- ⇒ автор констатує
- ⇒ увагу акцентовано
- ⇒ розмежовуються поняття
- ⇒ на думку вченого...
- ⇒ як вважає мовознавець...
- ⇒ на особливу увагу заслуговує стаття доктора філологічних наук, професора (кого?), у якій пропонується (або йдеться) про...
- ⇒ книгу підготовлено авторським колективом за науковою редакцією
- ⇒ дослідник констатує, що
- ⇒ на думку науковців...

У наступних розділах системно представляють основний фактичний матеріал, здійснюють його аналіз, викладають власні спостереження, ідеї, аргументують свої думки, припущення тощо.

ВИСНОВКИ (2–4 друкованих сторінки) повинні повністю впливати з основної частини і містити основні узагальнення, підсумки, результати роботи. Не можна у цій частині подавати інформацію, про яку не йшлося в розділах, не можна покликатися на інших авторів. Не допускається дублювання матеріалу вступу чи розділів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ подають в алфавітному порядку відповідно до стандартів бібліотечної та видавничої справи (*див. додаток 5*). Не включаються до списку ті праці, яких виконавець роботи не використовував.

ДОДАТКИ — це додатковий матеріал, який допомагає краще орієнтуватися у тексті роботи (покажчики, словнички, картки, схеми, діаграми, малюнки тощо).

5.2. Стиль курсової роботи

Стиль курсової роботи повинен бути науковим. Дослідники виділяють мовні та позамовні особливості наукового стилю.

Основними мовними особливостями наукового стилю [за посібником Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: К. 2005] є:

- строга унормованість (відповідність нормам літературної мови);
- широке використання абстрактної лексики;
- безособовість;
- монологічний характер викладу, зумовлений змістом;
- завершеність та повнота висловлювання;
- тісний зв'язок між частинами висловлювання, логічна послідовність;
- використання лаконічних, але високоінформативних атрибутивно-іменних словосполучень;
- використання умовних знаків та символів;
- відсутність підтексту та ін.

Основними загальним екстралінгвістичними ознаками наукового стилю є:

- чітка визначеність предмета думки і принципово об'єктивне до нього ставлення (*предметність* та *об'єктивність*).

- смислова точність, ясність. Суть її полягає у правильному і недвозначному поясненні фактів і явищ об'єктивної дійсності та взаємодії між ними. Точність – це характеристика процесу й результату творення тексту, а ясність – процесу його сприймання.

- лаконічність, стислість наукової мови означає вміння уникати непотрібних повторів, надмірної деталізації. Кожне слово і вислів служать тут одній меті: якомога стисліше донести суть справи. Мовна надмірність найчастіше виявляється у вживанні слів і словосполучень, які не мають жодного смислового навантаження: невиправдані повтори, надмірність канцелярської лексики [1, 41-44].

Положення, висунуті в роботі, повинні бути добре аргументовані, підкріплені достатньою кількістю фактів, притягненням аргументованих думок інших авторів. «Використовуючи у роботі фактичний матеріал, треба обов'язково паспортизувати його, тобто зазначити джерело, з якого він узятий (конкретний словник, текст, пам'ятка писемності і. т.д.)» [5, 67].

Науковий виклад досягається через побудову речень, членування тесту, інтонацію, вживання мовних кліше (*на думку науковців, за даними, як вважає*), навіть у ритміці.

Ось, приміром, уривок із курсової роботи «реферативного» типу на тему «Лінгвістичний аналіз тексту».

Художній текст — це середовище, у якому виявляються стилістичні потужності мовних одиниць, емоційно-експресивні відтінки, взаємодія тропів, проблема іррадіації експресії слова на контекст. Великий вклад у дослідження лінгвостилістичних засобів мови внесли Л.А. Булаховський, І.І. Огієнко, І.Є. Грицютенко, С.І. Дорошенко, І.І. Ковалик. Кожен з цих авторів торкався різних аспектів аналізу художнього твору. Так, І.Є. Грицютенко аналізує мовну естетику художньо-образного мислення, способи активізації різних мікросистем української загальнонародної мови у художньому мовленні¹. Грунтовні погляди щодо невичерпності потенційних властивостей художньої мови в аспекті використання наявних у ній виражальних засобів висловлені у Франковій концепції структури художньо-образного мислення у праці "Із секретів поетичної творчості"².

Так може викладатися матеріал у вступній частині та теоретичному розділі робіт обох типів.

Коли ж описується фактичний матеріал у роботах «дослідницького» типу, то кожную мовну одиницю доцільно подавати з нового рядка, чітко її паспортизуючи, залучаючи для опису лексикографічні та інші наукові праці.

Наведемо, приміром, уривок з курсової роботи «Іншомовні запозичення як компоненти фразем у творах І. Чендея».

НЕ ПО ДЯЦІ "всупереч комусь". *Коли ми побралися, няньо мені нічого не хотів дати. Бо я женився не по його дяці* (Чендей-1, 109). Див. також: *не по дяці* [Лавер, 1992 (2), 133]. Дяка "подяка", на думку дослідників, через польське і словацьке посередництво (пол.dzieka, слц.d'ака) запозичено з верх. нім. danc [Дзендзелівський, 49].

ЯКАСЬ МАРА "щось, невідомо що". *Якась мара з нього ще й тече. — тітка й сама поскаржилася* (Чендей-2, 104). Див. також: мара — з польської тага "привид" [Фасмер, II, 571]; што за мара [Лавер, 1992 (1), 46]; що за мара у тому ж значенні (в серед-

¹ Грицютенко І.Є. Естетична функція художнього слова. Львів: Видавництво Львівського університету, 1978. С. 109.

² Франко І.Я. Із секретів поетичної творчості. Франко І.Я. Зібрання творів: у 50 т. Т.31. К.: Наукова думка, 1981. С.45-119.

ньюзкарпатських говорах) [Лавер, 1992 (2), 42, 53].

У Списку умовних скорочень до такої роботи обов'язково будуть вказані джерела:

Чендей-1 — Птахи полишають гнізда. К.: Рад. письм., 1965. 260 с.

Чендей-2 — Чендей І. Кринична вода. Повість . Чендей І. Кринична вода. Ужгород: Карпати, 1980. С. 5-109.

Дзензелівський — Дзензелівський Й.О. Українсько-західнослов'янські лексичні паралелі. К.: Наукова думка, 1969. 211 с.

Лавер, 1992 (1) — Лавер В. І. Фраземіка українських діалектов карпатського регіона: автореф. дисс... докт. філол. наук. К., 1992. 50 с.

Лавер, 1992 (2) — Лавер В. І. Фраземіка українських діалектов карпатського регіона: дисс. ... докт. філол. наук. Київ, 1992. 340 с.

Фасмер — Фасмер М. Этимологический словарь русского языка: В 4-ох т. М., 1964 — 1973.

5.3. Технічне оформлення курсової роботи

Роботу виконують машинописним способом на комп'ютері (шрифт текстового редактора Word розміру 14 pt, міжрядковий інтервал 1,5) на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Текст повинен мати поля: ліве поле — не менше 30 мм, праве — не менше 10 мм, верхній і нижній відступи — не менше 20 мм, кількість рядків на сторінці — 28-30.

Нумерація сторінок наскрізна. Першою сторінкою наукової роботи є ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (див. додаток 2). Кожна наступна структурна частина роботи ("ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ" (чи розділи), "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ") оформляється з нової сторінки, номер на якій не ставиться, але включається до загальної нумерації. На інших сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки чи будь-яких знаків.

Структурні частини друкуються великими літерами симет-

рично до тексту. Заголовки підрозділів — малими буквами з абзацного відступу. Відстань між заголовком та текстом становить 3 – 4 інтервали.

5.3.1. Оформлення покликань

У курсовій роботі покликання на наукову літературу дозволяється подавати двояко: у квадратних дужках або під рядками.

У квадратних дужках подаються одна, дві або три цифри. Наприклад, якщо про якусь роботу треба згадати загалом, то у квадратних дужках подається тільки її порядковий номер за списком літератури [11]. Якщо потрібно вказати джерело і сторінку, у квадратних дужках подають дві цифри [6, 8], де перша цифра — номер джерела у списку літератури, друга — номер сторінки. Якщо ж потрібно вказати джерело, том і сторінку (для багатотомних видань), то у квадратних дужках подають три цифри [5, X, 34], де перша цифра — номер джерела у списку літератури, друга — том, третя — сторінка.

Найчастіше у курсовій роботі використовують **підрядкові** покликання (див. додаток I). Оформляють їх так. У тексті роботи після цитованого матеріалу ставиться цифра (^{1 2 3 4} і т.д.) залежно від того, скільки покликань є на одній сторінці. Тоді цю цифру виносимо у кінець сторінки і відповідно називаємо джерело. Наприклад:

Подібну думку висловлюють і В.М. Білоноженко та І.С. Гнатюк, підкреслюючи, що “потенційні можливості фразеологічних одиниць, як і слів, виявляються лише в контексті. Для того, щоб надати свіжості й неповторності фразеологізмові, письменник створює йому особливі контекстуальні умови, в яких його значення може виявлятися по-різному, розвиваючи нові відтінки”¹.

І.П. Лопушинський у мовному рівні виділяє різні яруси: фонетичний, лексичний, фразеологічний, словотворчий, грама-тичний, образно-тропеїчний, які в художньому тексті перетво-

¹ Білоноженко В.М., Гнатюк І.С. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів. К.: Наук. думка, 1989. С. 8.

рюються у механізм естетичного впливу на читача і визначають силу такого впливу¹.

6. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота захищається публічно перед державною екзаменаційною комісією. До захисту слід готуватися заздалегідь. У своєму виступі потрібно назвати тему, мету, завдання, методику дослідження, стисло повідомити про результати дослідження. Виступ не потрібно затягувати, бажано вкластися у 7-8 хвилин. Відповідаючи на рецензію, слід відзначити, з якими зауваженнями погоджуєтеся, а на які б хотіли дати пояснення. Якщо у роботі були допущені помилки, їх слід пояснити. У присутніх можуть виникнути питання, на які потрібно максимально точно і лаконічно відповісти. У пригоді стануть кілька порад [за книгою А.Г. Наумовця «Ви віч-на-віч з аудиторією» (К.,2003)].

1. Вислуховуйте запитання до кінця – не починайте відповідати до того, як воно буде остаточно сформульоване. Між іншим, нерідко трапляється так, що той, хто запитує, практично сам відповідає на своє запитання.

2. У приміщеннях з поганою акустикою рекомендується, щоб доповідач стисло повторив запитання для аудиторії — адже цілком можливо, що не всі його почули. Відповідайте якомога лаконічніше. Коли запитання вимагає відповіді "так" або "ні", прямо відповідайте "так" або "ні". У будь-якому разі не можна перетворювати відповідь на другу доповідь.

3. Якщо Ви не знаєте відповіді на поставлене запитання, не соромтеся це відверто визнати. Можливо, Ви зможете відповісти на нього після додаткових досліджень. У будь-якому разі подякуйте вашому слухачеві за запитання, яке спонукає до нових роздумів. Дійте так само, коли Вашу увагу звертають на праці тих авторів, які були Вам невідомі.

4. Слухач може задати Вам відразу кілька запитань. Досить

¹ Лопушинський І.П. Образно-тропеїчні засоби художнього стилю. *Матеріали доповідей і повідомлень Всеукраїнської науково-теоретичної конференції "Поетика художнього тексту"*. Київ-Херсон, 1996. С. 199.

часто трапляється, що доповідач забуває деякі з них, і тоді доводиться їх повторювати. Щоб цього уникнути, варто мати перед собою аркуш паперу, на якому Ви буквально одним-двома словами занотуєте тему і суть поставлених запитань.

5. Можливо, хтось задасть Вам запитання в агресивній, провокаційній формі. Не піддавайтесь на такий тон, відповідайте по суті справи і максимально коректно. Пам'ятайте, що ввічливість обеззброює, і при врівноваженому тоні аудиторія буде на Вашому боці [3, 38].

У кінці виступу доречним буде подякувати членам комісії, науковому керівнику та всім присутнім за виявлену увагу.

Після обговорення курсової роботи та публічного захисту оголошується і виставляється оцінка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2005. 352 с.
2. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. К.: Курс, 1997. 56 с.
3. Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією: Дещо про «технологію» наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проєктів. К.: Наукова думка, 2003. 56 с.
4. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. К., 2006. 311 с.
5. Сабадощ І. В. Дипломна робота з українського мовознавства. Ужгород, 2003. 80 с.
6. Штонь О. П., Буда В. А. Курсова робота з української мови: Навч.-метод. посіб. для студ. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2002. 64 с.
7. Шумицька Г. В., Альбрехт А. Ю., Кіндюх Т. С. Основи наукових досліджень у школі нового типу. Ужгород, 2005. 120 с.
8. <http://www.madslinger.com/mova/posylannya.html>

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Зразки оформлення підрядкових покликань:

НА ОКРЕМЕ ВИДАННЯ

один або два, або три автори

¹ Космеда Т. Ego і Alter Ego Тараса Шевченка в комунікативному просторі щоденникового дискурсу: моногр. Дрогобич: Коло, 2012. С. 69.

² Богдан С., Тарасюк Т. Лексичний регулятив дім в епістолярних текстах Лесі Українки й посланнях Андрея Шептицького. *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*. 2021. 56. Article 2168. URL: <https://doi.org/10.11649/sfps.2168> (дата звернення: 29.03.2023).

³ Безпояско О.К., Городенська Г.К., Русанівський В.М. Граматика української мови. К.: Либідь, 1993. С. 63.

чотири автори

¹ Історична граматика української мови / М.А. Жовтобрюх, О.Т. Волох, С.П. Самійленко, І.І. Слинько. К.: Вища школа, 1980. С. 49.

п'ять і більше авторів

¹ Історія української мови: Лексика і фразеологія / В.О. Винник, В.Й.Горобець, В.Д.Карпова та ін.; Редкол.: В.М. Русанівський (відп. ред.) та ін.. К.: Наук. думка, 1983. С. 89.

НА БАГАТОТОМНІ ВИДАННЯ

(ЗІБРАННЯ ТВОРІВ, ПРАЦЬ, СЛОВНИКИ і т. ін.)

¹ Гончар Олесь. Твори: у 7-и томах. К.: Дніпро, 1987–1988. Т.1. С.15.

² Словник української мови: у 11-и томах. К.: Наук. думка, 1970 — 1980. Т.5. С. 79.

³ Аркушин Г.Л. Словник західнополіських говірок: У 2-х т. Луцьк: Вежа, 2000. Т.2. С. 48.

НА СТАТТЮ В НАУКОВОМУ ЗБІРНИКУ

¹ Розумик Т. Адвербіальність т.зв. орудного тавтологічного в українській мові. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: Зб. наук. праць. Вип. 6. Збірник пам'яті Кирила Галаса. Ужгород, 2002. С. 320.

² Вовченко Г. Про морфемну і словотвірну структуру номенів радуга і райдуга. *Науковий вісник Ужгородського університету*: Серія філологічна. Вип.7. Ужгород, 2003. С.3.

³ Папіш В. Акцентуація характеру в художньому мовленні П. Куліша. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: зб. наук. праць. Ужгород, 2013. Вип. 18. С. 44.

НА ЖУРНАЛЬНУ СТАТТЮ

¹ Баранник Д.Х. Українська мова на межі століть. *Мовознавство*. 2001. № 3. С. 40.

² Бабич Н.Д. Стилїстика фразеологічних одиниць . *Укр. мова і літ. в шк.* 1979. №11. С.17.

³ Синиченко О. Уроки української лексики . *Урок української*. 2002. № 11 – 12. С.18.

НА ГАЗЕТНУ СТАТТЮ

¹ Поп В. Літописець смерекового краю [Про творчість І. Чендея]. *Молодь Закарпаття*. 1992. 23 травня.

² Ребрик І. “Як дивитися на білу смерть пелюсток?”. *Закарпатська правда*. 1990. 27 липня.

НА “НАУКОВІ ЗАПИСКИ” ТА ІНШІ ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ТАКОГО ТИПУ

¹ Масюкевич О.М. Стилїстичне використання фразеологічних засобів мови. *Наук. записки Горлівського педінституту*. 1962. Т.2. С.103.

² Веселовська З.М. Народна українська та російська термінологія культури конопель та льону. *Наукові записки Харківської науково-дослідної кафедри мовознавства*. Укрдержвидав, 1929. Т.2. С. 16 –21.

³ Бевзенко С.П. Завдання вивчення українських говорів Закарпаття. Наукові записки УжДУ. Діалектологічний збірник. Ужгород, 1955. Т.14. Вип.1. С. 3.

НА МАТЕРІАЛИ, ТЕЗИ НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ, СИМПОЗІУМІВ, З'ЇЗДІВ і т. ін.

¹ Бабота Л. Доробок Федора Потушняка в часописі «Літературна Неділя» та в журналі «Зоря-Найна». *Науковий і мистецький світ Федора Потушняка: матеріали міжнародної наукової конференції, присв. 100-річчю від дня народж. видатного українського письменника і вченого* (Ужгород, 15–16 квітня 2010 р.). Ужгород, 2010. С. 120–129.

² Шульжук К. Ф. Фразеологізми в романі М.Стельмаха “Дума про тебе”. *Питання фразеології: Тези респ. наук. конф.* Київ, 1972. С.127 – 128.

³ Юсип Ю.В. Ономастична лексика в “Дитячому словнику” Ф.М.Потушняка. Тези доповідей 1-ої народознавчої науково-практичної конференції, присвяченої 200-річчю від дня народження Михайла Лучкая 17-18 листопада 1989 року. Ужгород: Карпати, 1989. С.176 – 178.

НА ДОКТОРСЬКІ ТА КАНДИДАТСЬКІ ДИСЕРТАЦІЇ

¹ Калашник В.С. Українська поетична фразеологія і афористика поетичної мови пожовтневого періоду. Семантико-типологічний аспект: дис... докт. філол. наук. Харків, 1992. 29 с.

² Дідківська Г.Г. Назви осіб за ремеслом, професією в українській мові (виготовлення тканин, обробка дерева, шкіри). дис... канд. філол. наук. : 10.02.01. К., 1971. 104 с.

НА АВТОРЕФЕРАТИ ДОКТОРСЬКИХ ТА КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

¹ Лавер В.И. Фраземіка українських діалектов карпатського регіона: автореф. дисс... докт. філол. наук. К., 1992. С.15.

² Брошняк (Пискач) О.Д. Прислівники в українських говорах Закарпаття: автореферат дис... канд. філол. наук. Ужгород, 1996. 20 с.

НА ПЕРЕКЛАДНІ ВИДАННЯ

¹ Томан І. Мистецтво говорити. Пер. з чес. 2-е вид. К.: Політ-видав України, 1989. С. 57.

НА РЕЦЕНЗІЮ

¹ Полюга Л. М. [Рец. на:] Фразеологічний словник української мови К.: Наукова думка, 1993. Кн.1, 2. 982 с. *Мовознавство*. 1994. № 4. С.76.

ПОВТОРНІ ПОКЛИКАННЯ НА ОДНЕ І ТЕ Ж ДЖЕРЕЛО

Якщо на попередніх сторінках уже було названо наукову працю, то надалі у виносках її слід подавати у такий спосіб:

² Чучка П.П. Зазнач. праця. С. 7.

Або:

² Чучка П.П. Названа праця. С. 17.

Якщо на тій же сторінці уже було назване у виносці джерело, то після нього слід писати “там само” або “там же” напр.:

¹ Сабадош І.В. Про словник однієї говірки . Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: Збірник наукових праць. Вип.3. Ужгород, 2000. С. 190

² Там же. С. 193.

Якщо на одне й те ж джерело передбачається покликання впродовж усього тексту курсової роботи, то при першій згадці у виносці дається бібліографічний опис за загальним зразком, а в дужках зазначається (тут і далі покликаємося на це видання скорочено). Наприклад:

¹ Гончар О.Твоя зоря. К.: Дніпро,1982. С.11 (тут і далі покликаємося на роман скорочено (*Твоя зоря, II*))

Додаток 2.

Зразок оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Бочкор Віталія Миколаївна

**ІНШОМОВНА ЛЕКСИКА В РОМАНІ
А. КОКОТЮХИ «ТАЄМНЕ ДЖЕРЕЛО»**

КУРСОВА РОБОТА
спеціальність 014 «Середня освіта»
спеціалізація «Українська мова та література»

I курс

Науковий керівник –
канд. філол. наук, доцент **В.А.Папіш**

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка _____

Члени комісії _____ , _____
(підпис) (прізвище)

Члени комісії _____ , _____
(підпис) (прізвище)

Члени комісії _____ , _____
(підпис) (прізвище)

Ужгород – 2023

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
Розділ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ	
ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ	10
1.1. Проблеми класифікації фразем	10
1.2. Вивчення функцій фразем у художніх творах	14
Розділ II. УЗУАЛЬНІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В ОПОВІДАННЯХ	
М. КОЦЮБИНСЬКОГО ТА ЇХ СТИЛІСТИЧНА РОЛЬ	16
2.1. <i>Фразеологізми зі структурою словосполучення</i>	16
2.1.1. Вербальні фразеологізми	16
2.1.2. Адвербіальні фразеологізми	18
2.1.3. Субстантивні фразеологізми	20
2.1.4. Ад'єктивні фразеологізми	22
2.2. <i>Фразеологізми зі структурою речення</i>	24
2.2.1. Фразеологізми зі структурою двоскладного речення	26
2.2.2. Фразеологізми зі структурою односкладного речення	28
ВИСНОВКИ	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	26
ДОДАТКИ	32

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

1. Умовні скорочення назв джерел

ЕУМ — Українська мова. Енциклопедія. К.: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М.П.Бажана, 2000.

ЛС — Літературознавчий словник-довідник. К.: Видавничий центр «Академія», 1997.

СУІ — Словник українських ідіом / Укл. Удовиченко Г.М. К.: Радянський письменник, 1968.

СУМ — Словник української мови: В 11 т. К.: Наукова думка, 1970–1980.

УРФС — Олійник І.С., Сидоренко М.М. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник. 2-е вид. К.: Рад. школа, 1978. 446 с.

ФСУМ — Фразеологічний словник української мови: У 2 кн. К.: Наукова думка, 1993.

2. Граматичні і стилістичні ремарки

ж. — жіночий рід

заст. — застаріле

зневажл. — зневажливе

Зразок оформлення СПИСКУ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агеева В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму: моногр. Київ: Факт, 2003. 320 с.

2. Балей С. З психології творчости Шевченка. Балей С. *Збір. творів:* у 5 т. Львів-Одеса: ІФЛІС ЛФС «Cogito», 2002. Т. 1. С. 174–210.

3. Богдан С. Вербалізація концепту *свято* в епістолярній поведінці Лесі Українки. *Studia Ukrainica Poznaniaesia*. 2013. №1. С. 23–38.

4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. та гол. ред. В. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.

5. Єрмоленко С. Я., Бирик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ: Либідь, 2001. 224 с.

6. Загнітко А. П. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни: у 4 т. Донецьк: ДонНУ, 2012. Т. 1: 402 с. Т. 2: 350 с. Т. 3: 426 с. Т. 4: 388 с.

7. Космеда Т. Відображення натурфілософії Івана Франка в його публічному мовленні. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012. Вип. 21: ювілейн. зб. на пошану Богдана Якимовича / гол. редкол. М. Литвин. С. 459–467.

8. Кочан І. М. Словотвірні норми і термінологія. *Термінологічний вісник:* зб. наук. пр. Київ: ІУМ НАНУ, 2013. Вип. 2 (1). С. 202–209.

9. Кумеда О. Ідіолект П. О. Куліша на тлі східнополіського діалекту: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Ін-т укр. мови НАН України. Київ, 2011. 20 с.

10. Марчук Л. М. Категорія градації в сучасній українській літературній мові: дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.01 / Інститут української мови НАН України. Київ, 2018. 368 с.

11. Миголинець О. Використання діалектної лексики у повісті Івана Чендея «Терен цвіте». *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства* / відп. ред. І. Сабадош. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2007. Вип. 11: Творчість Івана Чендея в загальноукраїнському літературному контексті С. 225–227.

12. Папіш В. Леонід Булаховський про Олександра Потебню. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: зб. наук. праць* / відп. ред. І. Сабадош. Ужгород. 2019. Вип. 24. С. 55–57.

13. Словник української мови: у 20 т. / за ред. В. М. Русанівського. Київ: Наукова думка, 2010. Т. 1.: А–Б. 1610 с.

Додаток 6.
Вебсайти, присвячені українській мові та літературі

1. Вебсайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України. Електронні версії підручників. URL: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>
2. Всеосвіта – Національна освітня платформа. URL: <https://vseosvita.ua/>
3. Електронний репозитарій УжНУ. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
4. Мова – ДНК нації. URL: <https://ukr-mova.in.ua/>
5. Мова.info. Лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/>
6. «Мовознавство» науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні. URL: <http://www.movoznavstvo.org.ua/>
7. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Науково-теоретичний журнал «Українська мова». URL: <https://ukrmoval.iul-nasu.org.ua/>
9. Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України. URL: <https://speakukraine.net/>
10. НУШ. URL: <https://nus.org.ua/>
11. Офіційний сайт української мови. URL: <http://ukrainskamova.com/>
12. Путівник реформою НУШ: усе, що потрібно знати вчителю. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media/experience/putivnyk-reformoyunush-use-shho-potribno-znaty-vchytelyu/>
13. Сайт видавництва «Дивослово». URL: <https://dyvoslovo.com.ua/>

14. Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаника. URL:
<http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F>

15. Словники України online. URL:
<https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

16. Словопедія. URL: <http://slovoopedia.org.ua/>

17. Українська мова. Енциклопедія. URL:
<http://www.litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>

З М І С Т

ВСТУП	3
ВИДИ КУРСОВИХ РОБІТ	4
ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
1. ВИБІР ТЕМИ І КОНСУЛЬТАЦІЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА	5
2. ПОШУК ЛІТЕРАТУРИ ТА СКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЇ З ОБРАНОЇ ТЕМИ.....	5
3. ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	8
4. УКЛАДАННЯ КАРТОТЕКИ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ (для робіт «дослідницького» типу).....	8
5. ТЕКСТ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	11
5.1. <i>Структура та зміст курсової роботи</i>	11
5.2. <i>Стиль роботи</i>	15
5.3. <i>Технічне оформлення роботи</i>	18
5.3.1. <i>Оформлення покликань</i>	19
6. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	22
<i>ДОДАТКИ</i>	23
<i>Додаток 1. Зразки оформлення підрядкових покликань</i>	23
<i>Додаток 2. Зразок оформлення титульної сторінки</i>	27
<i>Додаток 3. Зразок оформлення сторінки ЗМІСТ</i>	28
<i>Додаток 4. Зразок оформлення СПИСКУ УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ</i>	29
<i>Додаток 5. Зразок оформлення СПИСКУ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</i>	30
<i>Додаток 6. Вебсайти і сторінки, присвячені українській мові та літературі</i>	32

Підписано до друку 5.07.2023 р. Формат 60x90/16.
Папір офсет. Друк цифр. Ум. друк. арк. 2,40.
Наклад 100. Зам. № 2463.

Віддруковано в ТОВ "Поліграфцентр "Ліра":
88000, м. Ужгород, вул. Митрака, 25

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ЗТ №24 від 7 листопада 2005 року.

